

sedou soudu bylo nesprávné, což jedině by mohlo tvořiti zmatečnost podle § 344, čís. 8 tr. ř., zmateční stížnost ani vzdáleně nenaznačuje.

Obžalovaní A. a B. podali odvolání z výměry trestu namítajíce shodně, že porotní sbor soudní, použiv ustanovení § 338 tr. ř. a zmírniv trest doživotního žaláře co do trvání, porušil u obou obžalovaných určením trestu delšího než 20 roků těžkého žaláře hmotněprávní předpis § 17 tr. z., podle něhož je zpravidla nejdelší trvání dočasného žaláře 20 let.*) Tím provádějí oba obžalovaní ve skutečnosti důvod zmatečnosti podle § 344, čís. 12 tr. ř., neboť vytýkají, že soud vykročil z mezí svého práva zmírňovacího. Zmateční stížnost státního zastupitelství podaná ve prospěch obou obžalovaných vychází z téhož hlediska.

Všem třem zmatečným stížnostem nutno přisvědčiti. Ustanovením § 338 tr. ř. bylo soudu, jsou-li splněny podmínky zákonem určené, vyhrazeno právo zmírniti trest, stanovený zákonem mezi deseti a dvaceti lety anebo na dožití, ne sice co do druhu, ale co do trvání, nikoli však pod tři léta. Tímto zákonným ustanovením byl zmocněn soud stanoviti trest mírnější na místě trestu přísnějšího zákonem určeného. Trestní zákon v § 17 tr. z. stanoví však jako nejdelší trest dočasný trest těžkého žaláře do dvaceti let (rozh. č. 4232 Sb. n. s.) a tato nejvyšší hranice trestu přichází v úvahu, jakmile jsou dány podmínky pro zmírnění trestu doživotního žaláře podle ustanovení § 338, 2. odst. tr. ř. Ustanovení § 265 tr. ř., jehož bylo právem soudem použito, nařizuje, že při vyměřování trestu za trestný skutek nově najevo vyšlý je hleděti k trestu dřívějším nálezem vinníkovi uloženému, a to tak, aby se nepřekročil nikdy nejvyšší trest v zákoně určený na skutek přísněji trestný. Rozhodl-li se tedy soud pro zmírnění trestu doživotního těžkého žaláře podle § 338 tr. ř., rozhodl se pro trest dočasný, jehož nejvyšší hranice je dvacet let a vykročil tudíž z mezí svého práva zmírňovacího, jestliže vzhledem k ustanovení § 265 tr. ř. u obžalovaného A. a B. se zřetelem k rozsudku krajského soudu v Ch. ze dne 18. května 1936, jímž byl B. odsouzen na 6 měsíců a A. na 3 měsíce do těžkého žaláře, a se zřetelem k rozsudku okresního soudu v B. ze dne 26. března 1936, jímž byl B. pro přestupek lehkého ublížení na těle odsouzen do vězení na dva dny, vyměřil tresty oběma obžalovaným vyšší než nejvyšší hranici dočasného trestu.

Bylo proto oprávněným zmatečným stížnostem vyhověti, výrok o trestu u obou jmenovaných obžalovaných jako zmatečný podle § 344, čís. 12 tr. ř. zrušiti a vyměřiti znova trest odpovídající zavinění obou obžalovaných.

Čís. 5904.

Jde o zločin nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 199 d) tr. zák., nikoliv o přestupek podle § 320 f) tr. zák., dostavil-li se kdo se zfalšovaným cestovním pasem ke státní hranici v úmyslu oklamati česko-

*) Pozn. red.: Porotní soud uložil obžalovanému B. trest 25 roků těžkého žaláře, obžalovanému A. trest 20 roků těžkého žaláře.

slovenskou pohraniční stráž předložením zfalšovaného pasu, čímž měl československý stát utrpěti škodu na svém právu na dohled na cestování do ciziny, a podařilo-li se mu ujíti pasové prohlídce československou pohraniční stráží.

(Rozh. ze dne 19. května 1937, Zm I 1141/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž A., obžalovaný pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z., byl uznán vinným přestupkem podle § 320 f) tr. z., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného A. vinným zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 199 d) tr. z., spáchaným tím, že zfalšoval veřejnou listinu, a to svůj cestovní pas, platný pro Rakousko a Jugoslavii, tím způsobem, že si dal do něho koncem listopadu 1934 ve V. jiným pachatelem k označení zmíněných zemí připsati slova »Německo — Deutschland«, a dostaviv se s ní k československo-německé hranici v úmyslu, aby uvedl předložením této listiny čsl. pohraniční stráž v omyl, kterýmž měl čsl. stát utrpěti škodu na svém právu na evidenci a kontrolu cestování do ciziny, vykonal čin ke skutečnému vykonání zamýšleného zlého skutku vedoucí, při čemž zločin jen náhodou dokonán nebyl.

Z d ů v o d ů:

Nalézací soud zjistil, že si obžalovaný dal koncem října 1934 ve V. jistým M. zfalšovati veřejnou listinu, a to svůj cestovní pas, platný pro Rakousko a Jugoslavii, tím způsobem, že si dal do něho k označení těchto zemí připsati slova: »Německo — Deutschland«, a že pak použil této zfalšované veřejné listiny »před úředníkem SA služby v Německu«. Podle toho pokládal nalézací soud zřejmě za prokázáno, že se obžalovaný dostavil s oním zfalšovaným cestovním pasem k československo-německé hranici a že s ním též tuto hranici překročil, ježto se mu podařilo ujíti kontrole čsl. pohraniční stráž. Že nalézací soud předpokládal zřejmě i tuto posléze uvedenou skutečnost, plyne ze zjištění, že obžalovaný použil onoho pasu teprve »před úředníkem SA služby v Německu«. Obžaloba spatřovala v uvedeném jednání obžalovaného skutkovou podstatu zločinu podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z. Nalézací soud vyloučil však svým rozsudkem skutkovou podstatu tohoto zločinu a uznal obžalovaného vinným pouze přestupkem falšování veřejné listiny podle § 320 f) tr. z., a to s tímto odůvodněním: »Zfalšování pasu je však úplně nejapné, na první pohled jest poznati, že jde o zfalšování pasu; neboť v připsaném textu jest použito jiného inkoustu, schází citování země Německa ve francouzské řeči a slovo Deutschland jest chybně psáno jako »Deuschland« s písmenem »d« na místě »t«. Každý úřad — a jenom pro takový je cestovní pas určen — musí tedy na první pohled seznati zfalšování; podvodný úmysl pachatele nemohl tedy býti uskutečněn, škoda žádná nemohla nastati. Jednání obžalovaného

odůvodňuje vzhledem k těmto okolnostem toliko skutkovou podstatu přestupku podle § 320 f) tr. z. a byl proto obžalovaný jen v tomto směru uznán vinným.«

Zmateční stížnost státním zastupitelstvím do tohoto rozsudku podaná uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 10 tr. ř.

S hlediska posléze uvedeného důvodu zmatečnosti namítá, že skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl následkem nesprávného výkladu zákona podřaděn pod ustanovení § 320 f) tr. z., jež se k němu nevztahuje; zmíněný skutek měl prý býti správně kvalifikován jako zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z.

Stížnost je v podstatě odůvodněna; skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, netvoří přestupek podle § 320 f) tr. z.; nejde tu sice o dokonáný zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. z., jež stížnost ve skutku obžalovaného spatřuje, ale běží tu o pokus tohoto zločinu podle §§ 8, 197, 199 d) tr. z.

Rozsudek praví sice, jak bylo již uvedeno, že tu nebylo možnosti škody a že tu nebylo možnosti uskutečnění podvodného úmyslu, vylučuje však ve skutečnosti obsahem svého nahoře citovaného odůvodnění skutkovou podstatu zločinu podle §§ 197, 199 d) tr. z. pro nezpůsobilost použitého prostředku k uvedení v omyl a v důsledku toho též možnost škody a možnost uskutečnění podvodného úmyslu.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací dovedl již ve svém rozhodnutí čís. 5733 Sb. n. s., obírajícím se nahoře uvedeným, M-em provedeným zfalšováním cestovního pasu obžalovaného — tento čin M. byl předmětem jiného trestního řízení u krajského soudu a byl rovněž kvalifikován pouze za přestupek podle § 320 f) tr. z. —, že způsobilost napodobené nebo zfalšované veřejné listiny k oklamání je stejně tak jako úmysl oklamati společným pojmovým znakem skutkových podstat zločinu podle §§ 197, 199 d) tr. z. a přestupku podle § 320 f) tr. z., takže tam, kde není této možnosti a tohoto úmyslu, je při správném použití zákona vyloučeno i odsouzení pro přestupek posléze uvedený, a že rozdíl mezi skutkovými podstatami zmíněných trestných činů spočívá jedině v tom, že k naplnění první je potřebí možnosti škody a poškozovacího úmyslu, jenž spolu s úmyslem uvést v omyl tvoří úmysl podvodný, kdežto druhá skutková podstata přichází v úvahu jen, není-li této možnosti a tohoto úmyslu poškoditi.

V tomtéž rozhodnutí zdůraznil nejvyšší soud jako soud zrušovací, že způsobilost jednání pachatelova k oklamání lze podle ustálené právní nauky i judikatury zrušovacího soudu vyloučiti jen tehdy, bylo-li k oklamání užito prostředku, kterým nemůže býti zamýšlené oklamání způsobeno nikdy za žádných okolností, tedy prostředku naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého, nikoli tedy i v případech, v nichž jde pouze o konkrétní nezpůsobilost prostředku k oklamání. Proto nejvyšší soud zkoumal, zda uvedené skutečnosti, že ke zmíněnému doplnění textu (obsahu) cestovního pasu bylo použito jiného inkoustu, že země Německo není tam označena též francouzsky a že

slovo Deutschland je tam chybně psáno jako »Deudschland«, ospravedlňují právní závěr, že tu šlo o absolutní (abstraktní) nezpůsobilost uvedeného zfalšovaného cestovního pasu k oklamání, a dospěl k záporné odpovědi na tuto otázku shledav, že není ničím zcela neobvyklým opravení nebo doplnění textu veřejné listiny jiným inkoustem, použitým buď pisatelem samým nebo jinou úřední osobou (aprobantem), takže nelze důvodně tvrditi, že použití jiného inkoustu v části textu pasu vylučuje předem pravost této části textu, tím méně zdání pravosti, jež mu chtěl pachatel propůjčiti svémocnou změnou, že pozornosti úředního orgánu cestovní pas kontrolujícího může uniknouti ta okolnost, že označení země, pro niž pas má platiti, není tam napsáno též francouzsky, že k tomu může dojíti zejména v případech, v nichž orgán nekoná nebo nemůže podle poměrů a okolností konati prohlídku důkladně, a že jsou myslitelné i případy, v nichž kontrolu cestovních pasů provádí úřední orgán, jemuž není známo, že označení země, pro něž cestovní pas byl vydán, musí býti v pasu napsáno též francouzsky, a že stejně může býti i pravopisná chyba v textu cestovního pasu se vyskytující orgánem pas kontrolujícím přehlédnuta, na příklad orgánem prohlížejícím jej jen zběžně nebo na místě málo osvětleném, a že tedy nahoře uvedené vady v provedení falšování pasu nejsou takové, aby použitím tohoto zfalšovaného pasu za žádných okolností nemohlo býti dosaženo oklamání úředního orgánu pas prohlížejícího.

V citovaném rozhodnutí zdůraznil dále nejvyšší soud jako soud zrušovací, že to, co uvedl o možnosti uvedení v omyl, platí i o možnosti vzniku škody, poznamenal, že byla již v rozhodnutí čís. 2327 Sb. n. s. podrobně dolíčena způsobilost falšování pasu cestovního svémocným připsáním země, pro niž pas má platiti, k poškození práva státu na evidenci a kontrolu cestování do ciziny, a dodal k důvodům tam uvedeným, že i podle zákona ze dne 29. března 1928, čís. 55 Sb. z. a n., jest označení země, pro které cestovní pas platí, podstatnou náležitostí pasu (§ 3 tohoto zákona) a že úřad může odepřítí cestovní pas z důvodů uvedených v § 7 tohoto zákona.

Vše to, co bylo nejvyšším soudem jako soudem zrušovacím v citovaném rozhodnutí v naznačených směrech uvedeno, platí i v souzeném případě. Nalézací soud posoudil podle toho, co uvedeno, s hlediska právního nesprávně otázku způsobilosti zfalšovaného cestovního pasu obžalovaného k oklamání, a to buď proto, že si neuvědomil zásadu, že jen abstraktní nezpůsobilost padělku k oklamání vylučuje podvod podle §§ 197, 199 d) tr. z., ale také přestupek podle § 320 f) tr. z., nebo proto, že si neuvědomil rozdíl mezi pojmy abstraktní a konkrétní nezpůsobilosti prostředku k oklamání a posoudil dále s hlediska právního nesprávně též otázku možnosti způsobení škody.

Ve směru subjektivním ospravedlňují skutková zjištění rozsudková, že obžalovaný, dav si veřejnou listinu, a to zmíněný cestovní pas, ve V. M-em nahoře uvedeným způsobem zfalšovati, odebral se s tímto pasem do Německa a předložil jej tam zřejmě na vyzvání onomu »úřed-

níku SA. služby«, závěr, že obžalovaný zamýšlel pro případ, kdyby byl na hranici čsl. pohraniční stráží kontrolován, uvést ji předložením svého zfalšovaného cestovního pasu v omyl, kterýmž měl čsl. stát utrpěti škodu na svém právu na evidenci a kontrolu cestování do ciziny, t. j. že obžalovaný jednal již před překročením hranic v úmyslu podvodném (v úmyslu směřujícím k oklamání čsl. pohraniční stráže a k poškození zmíněného práva čsl. státu).

Zlý skutek obžalovaným takto zamýšlený nebyl obžalovaným jen náhodou dokonán, totiž proto, že obžalovaný byl, jak sám doznal a jak též rozsudek zřejmě předpokládá, teprve v Německu oním »úředníkem SA. služby«, nikoli tedy čsl. pohraniční stráží před překročením hranice pozorován.

Jednání obžalovaného záležející v tom, že zúčastniv se uvedeným způsobem zfalšování veřejné listiny, o niž tu jde, dostavil se s ní k hranici československo-německé v úmyslu směřujícím k oklamání čsl. pohraniční stráže předložením této zfalšované veřejné listiny a k poškození zmíněného práva čsl. státu, t. j. vykonal čin ke skutečnému vykonání zamýšleného zlého skutku vedoucí, při čemž zamýšlený zlý skutek jen náhodou nebyl dokonán, vykazuje všechny znaky objektivní a subjektivní skutkové podstaty zločinu nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 199 d) tr. zák.

Podřadil-li tedy nalézací soud skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, pod ustanovení § 320 f) tr. zák., podřadil jej pod ustanovení trestního zákona, jež se k němu nevztahuje, a zatížil tím svůj rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 10 tr. ř., stížností uplatňovaným.

Čís. 5905.

Skutočnosti, ktoré porotcovia zistili v skutkových otázkach, nesmejú byť v logickom rozpore.

Okolnosť, že sa rozpor nevyskytuje v otázkach tejže skupiny, ale v rôznych skupinách otázok, je nerozhodná, pretože rozhodnutie porotcov čo do skutkových zistení treba považovať za jeden celok, nech pozostáva z viac skupín alebo nie.

(Rozh. zo dňa 19. mája 1937, Zm IV 141/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. a spol., obžalovaným zo zločinu podľa § 279 tr. zák., atď., z úradnej povinnosti zrušil podľa § 34, odst. 1 por. nov. na základe dôvodu zmätočnosti podľa § 29, čís. 6 por. nov. rozsudok porotného súdu i s hlavným pojednávaním čo do obžalovaných A. a B. v častiach týkajúcich sa trestných činov spáchaných na úkor M. a N. a v dôsledku toho aj čo do výrokov o treste a výrokov s tým súvisiacich; krajský ako porotný súd bol poukázaný, aby v rozsahu zrušenia čo do oboch obžalovaných znova jednal a rozhodol.